

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Theologia Scholastica

Mayr, Anton

MDCCXXXII

Art. IV. Solvuntur objectiones.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-84303](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-84303)

res, etiam probare teneantur; neque enim nego, hanc conclusionem potissimum nisi argumento negativo, & eminentiâ omnipotentia Divinâ, cui non, nisi ob magnas rationes, negari debet potentia conservandi unum cum altero, sicut etiam unum sine altero.

ARTICULUS IV.

Solvuntur Objectiones.

283. **O**B. 1. contr. 1. conclusionem.

Natura Angelica, utpote substantia spiritalis, perfectius participat naturam Divinam, quàm gratia, quæ est tantum accidens: & tamen illa est naturaliter compossibilis cum peccato: ergo & gratia. Confir. Juxta nos peccatum haberet connexionem cum gratia ut expellenda, vel, ut dicunt, expellibili: sed nihil naturale potest habere connexionem cum gratia supernaturali: ergo. Resp. 1. hac ratione nec unio hypostatica, nec visio beatifica, excluderent peccatum, quod est falsum. Resp. 2. neg. ant. cum S. Thoma 1. 2. q. 110. a. 2. ad. 2. ubi ait, gratiam, in ratione participationis naturæ Divinæ, esse perfectiorem animâ: quidquid sit, an anima, vel Angelus, absolute sit perfectior, de quo est controversia, & Suarez. l. 6. de gratia c. 13. n. 12. ait, hoc sibi esse incertum. In forma neg. ant. & etiam conf. vide de hac participatione plura n. 264. ex quibus discas, magis gratiam, quàm Angelum esse participationem naturæ Divinæ. Ad confir. retorq. argum. Igitur peccatum etiam connexionem habebit cum unione hypostatica, & visione beatifica, atque actus hæresis cum fide, quæ sunt absurda. Quare forma una non habet connexionem cum altera, quam expellit, sed habet oppositionem naturalem. In forma. neg. ant.

284. Ob. 2. contra 2dam. conclus. Illud non est causa formalis, quo posito in subiecto non indispensable sequitur effectus formalis: sed juxta nos, stante gratia, non sequitur infallibiliter effectus formalis justificationis, sive, quod homo sit justificatus, si scilicet DEUS supernaturaliter, stante gratia, conservaret peccatum: ergo. Confir. Gratia non sanctificaret hominem, nisi concurrente aliquo favore extrinseco DEI, quo hic saltem nolit conservare peccatum: ergo. Resp. neg. maj. aliàs nec gratia sanctificans esset formalis causa filii adoptivi; quia, eâ posita in Christo, non sequitur filius adoptivus. Unde, ut sæpè diximus, maxime in tract. de DEO n. 790. ad denominationem non tantum requiritur forma, sed etiam capacitas subiecti, quæ aliquando consistit in aliquo prædicato, quod si absit, denominatio non datur. sic e. g. Angelus, quia deest ei materialitas, quamvis ei uniretur albedo, non denominaretur albus. Aliquando verò stat ea capacitas in absentia alicujus prædicati, quo præsentem denominationem excluditur. sic e. g. in Christo, quia adest filiatio naturalis, non potest gratia (quamvis sit forma, aliàs denominans filium adoptivum) etiam Christum denominare filium adoptivum. Sic autem etiam denominatio justi exigit absentiam peccati,

quod quando adest, non potest gratia denominare justum.

Est tamen diversitas inter formas naturaliter oppositas: quædam ita opponuntur, ut naturaliter quidem simul esse nequeant: attamen, si supernaturaliter conjungantur in eodem subiecto, tribuant ambas denominationes: sic in Christo summum gaudium, & summa tristitia, supernaturaliter conjuncta, eum denominant summè tristem, & summè gaudentem. Aliæ formæ ita opponuntur, ut non possint simul denominare, ut filiatio adoptiva, & filiatio naturalis: pariter amicitia, & inimicitia, justitia, & peccatum, seu injustitia; quia aliquando subiectum, ut sit capax denominationis, exigit absentiam alterius, aliquando non exigit: aliquando una forma prævalet ita alteri, ut eam non sinat suam denominationem dare subiecto: aliquando non ita prævalet: quod vel ex ipsa natura denominationum, vel ex communi Auditorum sensu desumendum est.

285. Ad confir. dist. ant. gratia non sanctificaret hominem, nisi concurrente aliquo favore DEI extrinseco, quem tamen gratia exigit. conc. ant. quem non exigit. neg. ant. & conf. Neque talem favorem excludit Tridentinum; nam sess. 6. can. 11. duntaxat eos damnat, qui dicunt, gratiam, qua justificamur, esse tantum favorem DEI, quod nos nec à longè dicimus: imò Oviedo tract. 8. de justificat. contrav. 4. punct. 2. n. 71. ex his Tridentini verbis vult inferre, hoc Concilium potius admittere talem favorem. Addo tamen ex Gormaz de grat. n. 47. quod, licet admittatur necessarius aliquis favor DEI extrinsecus, nihilominus tota forma justificans sit gratia; quia remissio peccati, quatenus dicit puram negationem, non est forma justificans (certè in statu puræ naturæ potuisset dari sine omni justificatione) sed tantum est conditio, sine qua forma non potest tribuere denominationem: decretum etiam DEI, nolentis conservare peccatum, est tantum causa inferens tam gratiam, quàm negationem peccati: neque etiam ipsum est forma justificans, sicut decretum inferens albedinem non est forma dealbens, & decretum DEI, volentis pluribus conferre filiationem adoptivam, non est forma denominans filium adoptivum. Addo insuper ex Oviedo loc. modo citato, gratiam, per suam naturam, absque aliquo favore extrinseco, in actu secundo tribuere omnem rationem positivam, quæ requiritur ad hominem justum denominandum: negativam verò rationem tribuere in actu primo, seu exigere autem hæc detur in actu secundo, requiri adhuc voluntatem DEI remittentis peccatum.

286. Dices. 1. Si calor posset uniri subiecto, quin denominaret calidum, non esset unica causa formalis calidi: ergo juxta nos gratia non erit unica causa formalis justificationis. Resp. dist. ant. si posset uniri subiecto capaci. conc. ant. subiecto non capaci. neg. ant. & conf. si calor uniretur Angelo, non denominaret calidum, etsi calor sit tota, & unica forma concreti calidi; quia Angelus immaterialis est incapax hujus denominationis. An id possit fieri, non disputo: si non potest huic, vel simili subiecto incapaci, calor uniri, hoc ipso datur

tur disparitas inter ipsum, & gratiam; quia hæc potest uniri subiecto incapaci suæ denominationis, ut patet in Christo.

287. Dices. 2. Ex eo, quod calor, & frigus, possint uniri eidem subiecto, inferitur, quod calor tantum sit causa formalis concreti positivi *calidi*: non autem concreti negativi *non frigidi*: sed hujus tantum sit causa moralis, scilicet exigens à DEO destructionem frigoris: ergo, si etiam gratia, & peccatum, possint uniri eidem subiecto (quo casu gratia non denominaretur justum, sed tantum exigeret, ut DEUS destruat peccatum; cui tamen exigentiæ se DEUS non accommodaret) tunc gratia non erit causa formalis concreti *justi*, sed tantum causa moralis: hoc est contra Tridentinum: ergo. Resp. neg. ant. non enim inferitur ex illo, sed ex hoc, quod forma denominans illius concreti negativi *non frigidi*, debeat esse pura negatio, qualis calor non est: concretum autem *justus* est denominatio positiva, cujus forma, seu causa formalis potest esse gratia.

Fateatur autem ipse Haunoldus, quamvis nobis contrarius l. 2. tr. 3. n. 681. posse aliquo modo dici, Tridentinum tantum locutum fuisse de eo, quod est requisitum positivum ad justificationem, non de eo, quod est negativum. Hoc tamen admitto, gratiam non esse formam concreti *non peccatoris* pure negative accepti; quia hujus concreti pure negative accepti, & non prout accipitur pro positivo justo, forma est negatio peccati: unde etiam in statu puræ naturæ fuisset non peccator sine gratia: & in alia providentia, in qua DEUS supernaturaliter conservaret peccatum cum gratia, daretur peccator cum gratia. Interim tamen gratia formaliter expellit peccatum, non tanquam forma contradictoria, sed tanquam contraria, quam rem fusiùs explicavimus tr. de peccatis. n. 262.

288. Dices. 3. Pars formæ equinæ divisibilis non est tota forma equi: ergo nec gratia est tota forma justi. Resp. om. ant. (quia posset distingui inter equum essentialiter, & integraliter acceptum) neg. conf. Pars illa formæ non informat omnem materiam substantialiter complebilem, nec est totum positivum, quod requiritur ad complendum materiam totam, & integram equi: at gratia informat totam animam, estque totum positivum, quod requiritur ad justificationem: remissio autem peccati non est forma; sed expeditio subiecti, ut dictum n. 285.

289. Ob. 3. ex Haunoldo. Gratia est signum supernaturale, & quidem ex intrinseco suo predicato, affectus amicus DEI, exclusivi peccati: ergo cum illa debet semper dari ille affectus DEI, qui necessario secum fert remissionem peccati; aliàs esset signum falsum, quod repugnat signo supernaturali; quemadmodum actui fidei repugnat, esse falsum. Resp. 1. retorq. argumentum. Sacramenta etiam sunt signa supernaturalia gratiæ, & tamen, si fictè suscipiantur, non conferunt gratiam; quia sunt tantum signa sub conditione, quod omnia alia adsint. Et ne dicat adversarius, sacramenta tantum esse signa ex institutione, & non ex intrinsecis predicatis: aliud exemplum est in caractere e. g. Ordinis, qui est signum po-

testatis sacerdotalis. Hic character manet in anima separata, quin ista habeat amplius potestatem consecrandi: imò nec sacerdos damnatus in inferno post diem judicii habebit eam potestatem, quamvis sit iterum totus homo. An ergo est signum falsum?

Dicit, characterem tantum significare potestatem in certis circumstantiis: idem & nos possumus dicere de gratia, scilicet eam significare amicabilem affectum DEI in certis circumstantiis, scilicet quando DEUS non vult supernaturaliter ejus exigentiæ contravenire: quod quidem non faciet in hac providentia, posset tamen facere in alia. verbo: gratia est signum, tanquam causa supernaturalis, exigens quidem hunc effectum, sed non indispensabiliter. In forma distin. ant. gratia est signum pro omnibus circumstantiis, etiam alterius providentiæ, neg. ant. pro certis tantum circumstantiis, alligatus huic providentiæ. conc. ant. & neg. conf. Paritas cum actu fidei est nulla; quia, cum ille sit assensus locutioni DEI præstitus, & ei essentialiter innixus, debet pro omni providentia esse verus, sicut ipsa locutio.

ARTICULUS V.

Solvuntur reliquæ Objectiones.

290. Ob. 4. ulterius. Si potest gratia stare absolute cum peccato, etiam poterit cum isto stare unio hypostatica, vel visio beatifica: hoc est falsum: ergo. Confir. Possibilis est gratia metaphysicè incompossibilis cum peccato: ergo probabiliter ista est talis. prob. conf. nulla erat causa, cur DEUS non produxerit potius gratiam incompossibilem, quam composibilem cum peccato; cum aliàs tamen nunquam sit componenda: ergo. Resp. 1. retorq. argum. Si gratia potest destitui per peccatum, tunc etiam unio hypostatica, vel visio beatifica. Resp. 2. neg. conf. Unio hypostatica est longè altioris ordinis, & non tantum per modum causæ formalis, sed per modum principii necessariò excludentis, opponitur peccato: & esset per se indecentissimum, si natura, DEO intimè unita, tamen non esset ei amica, sed DEUS esset actualis, vel habitualis peccator, ac odio habitus à DEO.

Visio beatifica etiam non tantum, sicut gratia, est exigentia ad amicitiam DEI, cujus effectus possit supernaturaliter suspendi: sed est ipsa actualis possessio, fructio DEI, & hereditas filiorum, quam non potest DEUS dare suo inimico, & quem adhuc odio habeat; videtur enim per se absurdum, hoc vel cogitare. Sanè visio est summa communicatio bonorum DEI factæ creaturæ, & familiaritas DEI, ac ostensio benevolentiae suæ, atque amoris, quæ non stant cum inimicitia &c. nihil tale occurrit in gratia; unde ab uno non est paritas ad alterum; aliàs etiam dicam, quod, sicut gratia potest impediri, quod minus faciat filium adoptivum DEI, ita etiam possit impediri unio hypostatica, ne homo assumptus fiat DEUS.

291. Ad confir. neg. conf. Ratio est ipsa libertas Divina, & omnipotentia, cui non de-